

Nro. 50

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden December 20-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

*Az ujjabb Kurir még ma sem érkezett meg Konstantzinápolyból: az ott történt nagy vezedelem' további környülállásai felől tehát ma sem szolgálhatunk semmi hiteles tudósításokkal.

Azt az egygyet megjegyyezhetjük, hogy, nem tudjuk mitsoda úton jött tudósítások után a' mult postanaptól fogva olyan hír terjedett el itt Bétsben, hogy a' Nagy Vezér Mustapha Bâiraktar, a' maga puska poros magazinumának fellobbantása mellett is tsakugyan életben maradott légyen, és a' Császárjával II-dik Mahmuddal egygyütt a' kikötő.

D d d

helyben lévő hadi hajókra futott, 's így menekedtek-meg mind ketten. A' Török hadi hajók pedig, ezeknek fő vezérjek Seid Aly, Bairactárnak különös jó barátja lévén, azonnal elkezdették a' Konstantzinápolyra való ágyuzást.

A' Perában (Konstantzinapoly egygyik külső városában) lakó idegen Követségi fzemélyeket, 's közönségesen az ott lakó minden Keresztényeket nem kevésbé feltik ezen iszonyú felfordulásban, annyival is inkább, minthogy ugyan ezen ujjabb hírek fzerént, a' Seimanoknak (a' Bairactar ujj módi katonáinak) 2000 emberekből álló tsoportjok a' lár-mázásközben oda vette volt bé magát, 's ki tudja nem okoz-e' ott it vérontást, égetést, és pufztitást.

O r o f z B i r o d a l o m.

Petersburg, Novemb. 11-kén. Ide minden órán várják Bétsből Hertzeg Schwartzemberget, mint Austriai Követet. Hertzeg Kurakin helyébe, a' ki már, mint a' mi Udvarunk Követje a' Francia Udvarhoz megérkezett, Gróf Stackelberg rendeltetett a' Bétsi Udvarhoz Orofz Követnek. Hertzeg Baretnisky a' Bavariai Udvarhoz Monachiumba, Butterlin Ur pedig a' Würtembergihez Studgárdba rendeltettek hasonló Követségbe. Hertzeg Pardo, Josef Spanyol Királyhoz neveztetett Követnek. — A' Nápolyi ujj Király Joakhim Napoleon, (Murat), Hertzeg Mondragonét küldötte ide Petersburgba Követnek a' Császári Udvarhoz, a' ki ide már megérkezett.

A' fegyvernyugvásnak félbeszakadása után minden pontokon elkezdődött Finnlandiában a' verekedés. Generális Tutschkow minden tanyáikból hátra nyom-

ta a' Swéd seregeket. Ekkor történt egy fzemlélődés (recognoscerozás) alkalmatofságával, hogy Hertzeg Dolgorucky megöletett. —

Májor Báró Prittwitz, egy Finnlandiai Orosz Dragonyos Regement Oberstlieutenántja is meghalálozott a' sebe miatt.

Spanyol orfzágot illető Frantzia Tudósítások.

Arra a' dologra, hogy a' Madridi Fő Junta olyan rendelést küldött az insurgens seregeknek vezérjeikhez, hogy a' szabad mezőn a' Frantzia armádiákkal való megütközést mindenütt kerüljék, hogy magokat mindenütt oldalfélt vonnyák vízfíza, és hogy csak ott álljanak-meg a' Frantzia seregek előtt, a' hol a' helyet magokra nézve kedvezőnek látják, és az ellenséget az övénel nagyobb erővel támadhatják-meg, hogy azon helységekben, a' honnét magokat vízfíza vonnyák, mindent tegyenek semmivé, hogy az útakat magok után tegyék járhatatlanná, és levágott elő fákkal töltsék-meg, etc. — mind ezekre ilyen jegyzéseket teíznak a' Frantzia tudósítók: — “

„A' mi koros tífztjeink azt mondják a' Spanyol Juntának ezen rendelésére, hogy az e'féle parantsolatokat könnyebb kiadni, mint telyesíteni; a' Frantziák már néhány táborozásban megmútatták, hogy ők az e'féle apró tsatázáshoz is tudnak; voltak nekik mindenkor olyan könnyű seregeik, a' mellyek alkalmatosok a' hegyek között való hadfolytatásra; nem mindenkor lehetséges az, hogy az ellenséges sereg elkerülhessé a' rendes megütközést, mint ezt közelébről a' Burgosi és Espinosai verekedések meg-

műtatták; a' ravasz ellenség, a' kinek elégséges lovasága van, mindenkor talál módot arra, hogy ellenségének szárnyára kerüljön, sőt hogy ötet körül is vegye, etc.

Következnek a' mult postanaptól fogva érkezett, hivatalszerént való, Frantzia hadi tudósítások: „A' 9-dik Bulletin. Költ Arandában a' Duero mellett, Nov. 25-dikén. Az insurgensek plánuma, mint látszik, a' következő volt. Az ő bal szárnyokon állott a' Gallitziai armádia; ezt tette a' reguláris Spanyol Regementeknek feleréfzek, Gallitzia, Asturia, és Leon tartományaiknak insurgensekkel egyetemben. Az ő lineájok' derekát formálták az Extremadurai 's az ezzel szomszédos tartományokból való insurgens csapatok, mellyeknek az Anglus seregek által kellett volna segítettniük. Az Andalusiai, Valenciái, Uj Kastiliai, és Arragoniai insurgens Ofztályok, valami 70 vagy 80 ezerezen, még birták Calahorrát, Tudelát, és az Arragon partjait. Ezek azok az Ofztályok, mellyek az ő hadi lineájoknak jobb szárnyát tették, a' mellyek (a' Spanyol revolutzió előtt) Gibráltár alatt a' St. Rochi tábort formálták, és a' mellyek, Andalusia-ban, Valenciában, Carthagerában, és Madridban voltak szállásokon.

„Most már az insurgens hadi lineának ezen jobb szárnyát formáló csapatok ellen teszi a' Frantzia armádia a' maga hadi fordulásait, a' többek már a' Burgosnál, és Espinosánál történt ütközetek által megverettettek és elfélesztettek. A' mi fő hadi szállásunk Nov. 22-dikén Lermába, 23 dikán ide Arandába tétetett által Burgosból. Az Elchingeni Hertzeg (Ney) 22-dikben Soria felé útnak indul.

ván, Medina-Cilit elfoglalta, 's azután a' Saragofsból Madrid felé menő úton is előre menő tsoportokat küldözött széllyel. Szélső vigyázó tsoportját már megindította volt Agrega felé. A' Montebellói és Coneglianói Hertzegek 22-dikben özfzetsattolták a' vezérlések alatt lévő armadiákat a' Lodosai hidon. A' Bellunoi Hertzeg 24-dikben által tette a' maga fő hadiszállását Venta-Gomezbe. Az insurgenseknek Madridból az Eszaki tartományok felé vívő majd minden közösülés útjaik elvágattak, és sok Kurirjaik 's leveles postáik elfogattattak széllyel-járó tsoportjaink által. —

„Az Ebró alsó mellyékeinfekvő ellenséges armadia, melly az insurgens, nagy hadi lineának jobb szárnyát formálja, e' fzerént nehezen vonhatja magát Madridhoz és a' Déli Spanyol tartományokra visszra. Gyanitható, hogy a' minden óran előfordúlandó történetek, véget fognak ezen armadiának is vetni. Az idő nedves; harmad naptól fogva vastag köd uralkodik. Ezen idő sokkal terhesebb ezen ország' lakosaira, mint azokra nézve, a' kik Északibb vidékekről jöttek ide, a' hol megszokták az e'féle időjárást. — „Rosas várának ostromlását tüzesen folytattatja a' Kataloniai Frantzia armadia' fő vezére, Gouvion St. Cyr, etc.

10-dik Bulletin: — „Aranda Nov. 26-dikán. Ugy látszik, hogy a' Spanyol fegyveres seregek 180,000 emberekre számláltathatnak. Az ő Gallitziai, és Extremadurai armadiáik, a' mellyek 80 ezer emberre számlálttathatnak, és a' mellyekből 60 ezeren a' Blake, Romana, és Galuzzo vezérlések alatt a' síkra kiállottak vala, elfzéleztödtek, és olyan állapotba helyhezdetödtek, hogy ne tsatáz-

halsanak. Az Andalusiai, Valenciai, Uj-Kastiliai, és Arragoniai seregek, a' Castanhjos, Penas, és Palafox vezérlések alatt hasonlóképpen 80 ezerre, 's a' tsatázásra ezek közül kiállhatók 60 ezerre számláltathatván, kevés napok alatt véget fognak érni. A' Montebelloi Hertzegnek parantsolat adatott, hogy előlről 30 ezer emberrel üsön reájok az alatt, míg az Elchingeni és Bellunoi Hertzegek az ő hátok megé kerülnek. Az ő hatra lévő seregeik 60 ezeren, a' mellyekből 40 ezer ember valósággal fegyverben lehet, rész fzerént Kataloniában rész fzerént Madridban 's egyéb tartalék helyyeken tanyáznak. Kataloniában 30 ezerre, Madridban 10 ezerre szám-
lálhatjuk őket. A' Császár határozása a' volt, hogy minekelötte a' Duero vizén túl egy lépést tenne, semmivé tegye a' Spanyol armadiának közepét és bal szárnyát, 's hasonló sorsra juttassa annak a' Gen. Castanhjos vezérlése alatt lévő jobb szárnyát is. Végrehajtván ez a' plánnum, azután tsak sétálás lesz a' Madrid felé való menetel. Ez a' nagy plánnum úgy lehet hogy ma már véghez vitetett. A' mi a' Kataloniai Spanyol armádiát illeti, a' melly a' Valenciai, Murciai, és Grenadai seregekből áll, mi-helyest ezen tartományok fenyegetődni fognak, azonnal visszfa fogja magát vonni Kataloniából, ha tsak addig az útja el nem vágódik; erre a' St. Cyr vezérlése alatt lévő 7-dik armádiánknak minden esetben gondja fog lenni, minekutánna a' Rosas vára ostromlását elvégzi. Generális Dühesm a' vezérlése alatt lévő 15,000 emberrel és 6 hónapi bőséges ele-séggel, felelni tartozik a' Barcellonai nevezetes vár megtartatásáért. —

„Mi az Anglusok erejiről még nem szollottunk.

Ugy látzik, mintha egy Ofztályok Gallitziában, egy másik Ofztályok Badajoznál mutatta volna meg magát a' mult hónap' vége felé. Ha lovas az Anglus sereg, nekünk azt eszünkbe kellett volna vennünk, minthogy könnyű seregeink tsaknem a' Portugallus határokig kitsapkodtak. Ha gyalogságból áll a' seregek, ezen esetben nem látzik, hogy szovettségeseknek segittsegekre jöttek volna, minthogy a' táborozásnak kezdetétől fogva 30 napok már elteltek, három erős armádiák öszszerontattak, Castilia, Montana, Arragonia, Soria, etc, elfoglaltattak, végezetre Spanyol országnak és Portugalliának sorok meghatározott, 's még sem lehet az Anglus seregeknek mozdulásaik felől semmit hallani, etc."

A' 11-dik Bulletinben elő forduló hadi tárgyak summa szerént ennyiben állanak: — "

„Aranda a' Duero mellett Nov. 27-dikén. Császár ö Felsége e' hónap 19-dikén elküldötte a' Montebelloi Hertzeget a' nagy armádia bal szárnyához rendelésekkel, mellyek szerént ennek már most tenni kell a' maga mozdulásait. Armadiánk ezen szárnyának vezérlését ezen Hertzegre bizta a' Császár, a' ki e' hónap' 20-dikán a' Császár rendeléseinek vegrehajtására megkivántató intézetek eránt tanátskozott Ladosában a' Coneglianói Hertzeggel. A' Legrange Ofztálya, a' Colbert könnyű lovas Brigadájával és a' Dijón Dragonyos Brigadájával, Legranobol az Ebro jobb partjára ment. Ugyan ezen szempillantatban mentek által Ladosánál az Ebrón a' Coneglianoi Hertzeg vezérlése alatt lévő négy Ofztályok, minekutánna az Ebro és Pampluna között lévő egész vidéket oda hagyták volna.

„Nov. 22-dikén útnak indulván a' Frantzia ar

mádia, azt Calahorra felé folytatta, a' hol a' Castanhjos fő hadi szállása az ez előtt való nap' volt. A' Frantzia seregeknek ideérkezésekkor már idehagyták volt ezen várost az insurgensek. Innen tovább indultak seregeink Alfaro felé; már innen is tovább ment volt a' Castanhjos serege. Ofztályos Generalis Lefebvre a' lovasággal, a' Gen. Morlot Ofztályát is magához tsatolván, armadiánknak előljáró tsapatját formálta, és az ellenséggel özfzetalálkozott. Azonnal hirt adott a' fő vezérnek a' Montebelloi Hertzegnek, a' ki úgy ítélte, hogy ezen ellenséges linea 7 ofztályokból és mintegy 45 ezer emberekből állhatna, jobb szárnyával Tudela előtt tanyáztatván, bal szárnyával pedig másfélmérföldnyire terjeszkedvén ki, a' melly fekvés egyátallyában igen hibás volt. A' linea jobb szárnya az Arragoniaiakból, a' dereka a' Valenciaiakból és az Uj Kastiliaiakból, a' bal szárnya pedig az Andalusiai három Ofztályokból állott, a' melly utolsókat vezérelte tulajdonképpen, vagy személyesen. Generális Castanhjos. Az ellenséges lineát 40 ágyuk fedezték. A' Frantzia tsapatok reggeli 9 órakor hozzá fogtak tsatázó lineáiknak formálásához, idős katonákhoz illő rendel, rendtartással, és hideg vérrel. Azon voltak ágyuzóink, hogy hatvan ágyut szegezzenek néki az ellenség' lineájának, a' melly végre helyet is akartak választani a' batteriáknak: hanem egy felől seregeinknek tüzes voltak, más felől az ellenség' félelmes nyughatatlankodása, erre időt nem engedtek; már csak rendjek és mozdulásaik által meggyőzték a' Frantzia seregek a' Spanyol armádiát —

„A' Montebelloi Hertzeg a' Gen. Mathieu Ofztálya által az ellenség' lineájának közepét özfze tö-

retvén, Ofztályos Generális Lefebvre a' vezérlése alatt lévő lovasággal azonnal által vágatott ezen nyiláson, 's tsapatjának egy negyedrészt balra tsavaritván, ezen fordulás által az ellenségnek jobb szárnyát egészízen elvágta. Azon szempillantatban, midőn az ellenség' hadi lineájának fele ilyen módon megkerültetvén visszanyomattatott, esett az, hogy Generális Lagrange nevű falura, a' hol éppen a' Castanhjos tsapatjai állottak, réa ütven, ezek sem állottak meg seregeink előtt jobban, mint az ő bal szárnyok, azonnal oda hagyván a' tsatázó mezőt, és az Artileriával egyetemben sok foglyot hátra hagyván.

„ A' Frantzia lovaság Saragofsa felé Mallenig, Tarraszone felé pedig Agredáig kergette a' futó seregeket. Hét zászlót, harmincz ágyutt mindenestől fogva, 12 Oberstereket, 300 egyéb rangú tiszte, és 3000 köz embert fogtunk-el; 4000 emberek rész fzerént a' tsatázó mezőn maradtak, rész fzerént az Ebro vizébe kergettettek. „ A' mi vesztesünk kevésből állott, elestek 60, sebet kaptak 400 embe-reink, a' kik között Gen. Lagrange a' karján kapott lövést. —

„ Tudelában elegendő magazinumot kaptak seregeink. Hertzeg Conegliano, útját Saragofsának vette. Az alatt, hogy a' futóknak egy részek magát ezen várba vonta, az ő bal szárnyok, a' melly el volt vágattatva, Tarraszone és Agreda felé futott-el rendeletlenséggel. Az Elchingeni Hertzegnek a' ki 22-dikben Soriába érkezett, 23-dikban Agredába kellett volna érkezni, a' melly esetben egy ember meg nem menekedett volna a' Spanyol seregből: hanem, igen el lévén táborunk' dereka

lankadva, 23-dikben és 24-dikben nyugvó napokat tartott Soriában, a' honnan 25-dikben Agredába érkezvén, tsakugyan még ekkor is elég jókor érkezett a' végre, hogy sok magazinumot elfoglaljon. Valami Palafox nevű minden talentom és bátorság nélküli való, egészfzen Barát formájú ember, azoknak a' kikötet Generálisa tették a' vezérlek, első volt a' megfutamodásban. De ezt nem leg előbbször tselekedte; így tett mindenkör.

„Ez a' 45 ezer ember megveretett, a' nélkül, hogy 6000 emberünknel több, verekedésbe botsátkozhatott volna. A' Burgosi tsata a' közepét, az Espinosai a' bal szárnyát, a' Tudelai a' jobb szárnyát rontotta öfzfze az ellenség' lineájának. E' szerént ezen egész lineát megmenkövezé és elfzelelzte, a' gyözedelem.“

Ceretből, Bellegardétól nem meszfze a' Spanyol határokról, November 12-dikén irták, hogy a' Kataloniai Frantzia armadia a' Gouvion St. Cyr vezérlése alatt valami 30,000 emberekből állana, hanem még ekkor el lett volna az insurgensek által Barcelonától vágattatva. A' vízáradások a' sok essőzés miatt, igen nagyon akadályoztatják ezen vidéken a' tsatázást, a' hol a' mostani áradásokhoz hasonlóra nem emlékeznek.

Nagy Britannia.

A' Párisi Ujságok közzül az egygyik e'képpen ír a' Frantzia és Orosz Császárok által a' Londoni Udvarnál tétetett békefseges projektom felől: — „Nem egyenes úton, külömbkülömb és eléggé új tudósítások érkeztek Londonból ide Párisba. A' kezdődendő alkudosázok 's a' békefsegnék helyreál

littódása eránt való reménség, nem kevés örömet gerjesztett vala itt közönségesen a' nép között: hanem ez az öröm, leg alább Londonban, nem sokáig tartta. A' Kereskedők azt kezdik hinni, hogy az Angliai Országglófszéknek nintseu valóságos akaratja a' megbékéllésre; melyre nézve a' közönséges kötelező leveleknek betse, melly a' békefségnek hírére hágni kezdett vala, ismét szállani kezdett. “

Ugyan ezen tárgyról így irnak Hollandiából: — „Az Anglusokkal való megbékéllhetésnek reménsége, nagyon kezd távozni. Még tsak azon a' környülálláson fundálják némelleyek néminémü hanem igen gyenge reménségeket, hogy az Orosz Minister Grof Romanczow még nem jött el Párisból, 's mint látszik még bizonyos rendeléseket vár oda Pétersburgból, a' mellyek még okot szolgáltatathatnak arra, hogy a' Londoni Udvarral való, már tsaknem egészfzen felbe szakadva lenni látszó békefséges alkudozások, ujjabban elkezdődjenek:

A' Párisi Monitor sok Anglus tudósításokat adott ki, az, mellyek külömb Londoni Ujságlevelekben jöttek ki. A' feljebb említett tárgyra, úgy mint a' Napoleon által Angliának ajánltatott békefséges alkudozásokra nézve, igen nevezetes a' többek között a' melly e'képpen következik: — “

„London, Nov. 5. dikén. Megérkezett ide Párisból a' Frantzia Országglófszék válafszza azon nyilatkoztatásra nézve, mellyet a' mi Kurirunk Schaw, mint Ministereink által a' Napoleontól nekünk tétett békefséges ajánlásra tétetett válafzt oda által vitt vala. A' mi az általa hozatott Frantzia nyilatkoztatásnak mivóltát illeti, ebből a' közönség

még eddig leg kisebbet sem tud: hanem közönségesen bezzélik nállunk, hogy Bonapárte nem láttatik nagy bizodalommal lenni ezen békefséges próbatételekhez, mivelhogy, mint a' mi Kurirunk Schaw mondja, Rambonilletből hirtelen elútazott valamely esméretlen tzéla, mint gondólják Spanyol országba. Mit tarthatunk az ő erántunk való egyenes gondolkodása felől, midőn látjuk, hogy békefséges ajánlást teszen, 's azonban feltett hadi plánumainak végrehajtásokat el nem akarja tsak addig is halasztani, míg Országlófszékünkől a' maga ajánlására választ nem vehetne. Nem azt hozhatjuk-e' ki az ő siettséggel való elutozásából, hogy ő meg légyen beisöképpen gyözzettette a' felől, hogy ajánlása elfogadtathatlak, és hogy intézetit már előre azon válasznak tulajdonságával megegyyezőleg tette, a' mellyet a' mi Országlófszékünkől venni reméllett. Schaw a' mi Párisba küldetett Kurirunk, tsak néhány órákig mulatott ott. A' válasz, mellyet onnét hozott, Champagny urtól (a' külső dolgokra ügyelő Frantzia Követtől) való.

A' következő levelet a' Londoni Telegraph nevű Ujságból nyomtattatta ki ugyan tsak a' Párisi Monitör: —

London, Nov. 5-dikén. Az Anglus seregeknek, a' mellyek Korunnához kifzállottak, 3000 embérekből álló tsapatonként Burgos felé kell folytatni útjokat. Ott, azokkal a' seregeinkel kell magokat öszfzetsatolniok, a' mellyek Lisbonafelől folytatják útjokat ugyan arra felé. A' hátra lévő része a' Portugalliában találtató Anglus seregeknek, a' Tagus

vize' torkában hajóra ülven az Ebro vize' torkához evez, hogy onnét Barcellona felé vegye útját. *)

„Bonaparte a' mult hónap 18-dikán St. Cloud-ba megérkezvén azonnal öfzfzehivatta oda a' Státustanátsot. Kevés napok múlva ismét más felé fogja onnét útját venni, Bayonnébe megyen, hogy fzemélyesen igazgassa a' Spanyol ország ellen való hadakozást. Hiteles dolog, hogy a' mi Kurirunknak Schaw úrnak Párisba való jutása előtt meg fog oda indulni, a' melly esetben ezen Kurirnak is utánna kell oda, t. i. Bayonnébe menni. A' Spanyol ország ellen való hadakozást minden tölle kitelhető erővel folytatni fogja Bonaparte. Ha megfontóljuk annak az embernek tulajdonságát, a' ki most már fzemélyesen fogja folytatni ezen hadakozást, képzelhetjük, melly nagy iparkodással fog ez folytattatni. Ugy látszik, hogy sem Német ország sem az Orosz Birodalom felől nem tart semmitől.“

---

*) A' Monitörnek erre tett jegyzése: — „Tudálásra méltó tsatázásbéli plánum! Az Anglusok tsapláros nélkül számlálják öfzfze a' költést; nem fognak ők 3000 emberenként Burgóshoz menni. Az Ebro' torkához sem fognak ők telyefséggel evezni: hanem visszaeveznek a' Tagus' torkához. Ketttségkívvül elég böltsek lesznek arra, hogy a' Tagus torkánál tábori sántzokat készittsenek a' végre, hogy azok által a' magok hajóra való üléseket fedezzék azon nem soká elközetkezendő napon, a' mellyen a' száraz Európát a' magok jelenlötöktől megszabaditják.

A' Sun nevű; hasonló képpen Londoni Ujságból a' következő levelet adta-ki a' Monitör, az alatta találtató két jegyzéseket adván hozzá: — “

„London, Nov. 5-kén. Mi vettük tegnap a' Madridi leveleket, a' mellyek Oktober 20-dikáig szollanak. Leg közelébről igen fontos leveleket várunk ugyan onnét; minthogy semmit nem kételkedünk a' felől, hogy ezekben arról fog emlékezet tetődni, hogy a' Spanyolok megtámadták a' Frantzia hadi lineát. A' Segittségek, mellyek a' Frantzia hadi lineához érkeztek, nem felette nagyok, és nekünk minden okunk van arra, hogy azt higgyük, hogy az ő közönséges leveleik igen nevelik azon selegeiknek számjokat, a' mellyek Spanyol országfelé útban vannak. Nintsen könnyebb mint azt beszélni, hogy ezen ország ellen 200 ezer emberekből álló fegyveres sereg megyen: mi ellenben meggyőződve hiszszük, hogy a' Bonaparte Conscriptioja, 's az ő Erfurti minden intézetei mellett is nintsen meg inditadható 200,000 emberekből álló serege; de ha van is, nintsen módja arra, hogy azt téli táborozásnak ideje alatt tarthassa egy olyan országban, a' milyen Spanyol ország. *)

---

*) Ezen tikkely (ilyen jegyzést teszen a' Monitör) tsak annyiban érdemli-meg a' figyelmetefséget, hogy annak általlátására szolgáltat alkalmatofságot melly könnyű légyen tréfalkodni az Anglus nemzetel. Vagy igen szemtelennek vagy igen tudatlannak kell annak lenni, a' ki azt erőszitheti, hogy Frantzia országnak nintsen 200,000 meginditható katonája, holott 800,000 van, és hogy azon seregét

„A' Lisbonából érkezett utolsó közönséges levelekben nem találtatik semmi nevezetes dolog: hanem a' magános levelek erősitik, hogy Gen. Moore megindította onnét seregeit Spanyol ország felé; azt is mondják, hogy ott lévő seregeinknek egy részek hajókra ülven bé fognak a' Középtengerre evezni, és Kataloniába fognak kiszállani. A' Lisbonai nép még nem szünt meg a' Frantziáknak onnan való eltávozásokért örvendezni; az Anglus tisztek pedig igen fényes bált adtak az ott találtató nemességnek és kereskedőknek. **)

egy télen ki nem tarthatja egy olyan országban, amelyen Spanyol ország, holott Castilianak egyedül még pedig ezen időben bőséggel van gabonája, bora, berbétse, árpája, és szalmája, és hogy a' Frantzia táborhoz tartozó terehhordó nagy számú szekerek, a' lovak' számára hat millio portzió eledelt is szállithatnak annak utánna, mellyel az, sok ideig bé érheti. Ilyen dolgokhoz tartanak az Anglusok számot mindenkor. Az Egyiptomi expeditziókor azt erősitették, hogy ezen termékeny országban meg nem élhet egy armádia. Olyan tudatlannak itélték lenni önnön nemzetjeket, hogy e' nem tudná azt, hogy Egyiptomban bőség van gabona, riskása, tzukor, és kavé dolgában.“

**), „Az Anglusok (igy szoll a' Monitör) nem fognak kiszállani Kataloniába. A' mi Lisbonát illeti, ha ennek lakosai örvendettek a' Frantziáknak eltávozásokkor, még jobban fognak örvendeni akkor, mikor az Anglusok eltávoznak; és ha a' Frantziák

fényes vendégséget fognak adni ott, az azért történik, hogy azon fényes bálokat költsönösen megközfönnyék, a' Lisbonai (dámáknak) afzfzonyságoknak, mellyeket ezek fognak nékiek adni. Van e' nevetségesebb kívánság annál, mint, hogy Anglia szárazon való seregekkel akarjon tsatázni Frantzia ország ellen? Ennek Spanyol országban rettentő serege, a' Rénus mejjékén száz ezer, a' Boulonyei partokon száz ezer, Nápolyban negyven ezer, Dalmatziában harmintz ezer, Olasz országban nyoltzvan ezer emberei vannak. Ha Német országon had lett volna, a' sem akadályoztatta volna meg Spanyol országnak elfoglaltatását. Az Anglusok, mind tsak a' régi Frantzia országot akarják a' maiban szemlélni, a' melynek lehet, és van, a' maga kiüresítése nélkül, fegyverben 900,000 embere, lehet és van 100,000 lovasa, 's ezen szám, ha szükséges lenne, mind addig neveltethetne, míg Anglia a' békefséget el fogadná. Azok az Angliai kereskedő portékak, mellyeket mi, Bilbaóban, St. Anderben, és az Asturiai kikötőhelyekben találtunk, mostani hadi költségünkül fognak szolgálni. “

(Ezen Londoii levelek (a' Monitör szerént) egy Ferret nevű Anglus hajón, a' melly nem tudván hogy St. Anderben már Frantziák voltak, oda bevezett, és ott ezektől meglepetett, fagattattak-el, 's a' Monitör után már minden Frantzia és Német Ujságokban, a' Monitör jegyzéseivel egygyütt, kiadattak.) —